

красотата на расово животно, силата на хромозомите от бащината линия“. Хазайката на любимия ѝ Адамов, бидейки румънка, пък обладава „цветистото красноречие на латинската раса“. Самият Адамов е „свеж като дивак“, неговото момиче Мария е преценено от съперницата си като „примитивен и честен характер“. Очевидни са и тук допусканията, че „висшите“ същества са по-лабилни от виталните примитиви. Затова те самите се стремят гибелно към своите психосоциални, а защо не и – „расови“ антиподи...

Този авторов уклон в тълкуванията на човешката същност се промъква и в „Тютюн“: в ироничната почтителност към фон Гайер, внушена ни от автора. И най-вече – в регресивната трансформация на Ирина – в Зара, недвусмислено експлицирана в романовия текст. Физическият и духовен портрет на Зара („робиня“, която е всъщност непохватна провинциална Мата Хари, подобно на Елена Петрашева, макар втората да е надарена с шпионски шарм и „класа“) се върти натрапчиво в смисловия кръг на „бедуинското“. Не бива да подозираме писателя в липса на въображение за синоними. Д. Димов акцентува върху „ориенталското“ начало в нейния тип, странно напомнящ онзи от „Очите на Арабия“ на Николай Райнов, колкото и той да е декоративно-романтичен. Самото описание на сексуалната зрялост на довчерашната девственица като отглас на унаследени любовни инстинкти у Райнов е интертекстуално наситено. И така – Зара е с „мургаво бедуинско лице с черти на одалиска“. Естествено – осъвременено с добавка на ярката цветност от „моден журнал“. Зара е продажна сякаш по самата си природа, а не толкова заради социалната принуда. Трагично е, че жизнената Ирина, дете на българските рустикални предели, в края на краищата се преобразява в алтер его на Зара, както категорично подчертава авторът на „Тютюн“. Това вече е разпадът на „българското“, което извършват *историческите* превратности и с най-здравия „ген“. Така „расистките“ допускания са преодолені в самата драма на социоразрухата. Такива са посланията на „прогресивното“!

Изводът от разсъжденията ми относно *левантинското* (поставено от Д. Димов в противоречивото семантично поле между концептуалното и метафоричното в „расисткия“ дискурс) е донякъде парадоксален. Космополитът Димитър Димов се е включил, макар и „опозиционно“, в процесите на търсене на националната ни идентичност, започнали трескаво през 30-те в кръговете на българската интелигенция. Нещо повече – десетилетия по-късно, в 40-те и 50-те марксистът Димов е останал в някакъв смисъл верен на своята научна и писателска